

Onderwerp Bestemming Binnenstad – Voorbereidingskrediet Programma van Eisen Grote Markt
Registratienr. Steller/telnr. Paul van den Bosch Bijlagen 0

Classificatie Openbaar Geheim

Vertrouwelijk

Portefeuillehouder R. van der Schaaf

Raadscommissie

Langetermijn agenda (LTA) Raad LTA ja:
LTA nee:

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. een voorbereidingskrediet **ad € 700.000,-** te verstrekken voor de totstandkoming van het Programma van Eisen voor de herinrichting van de Grote Markt inclusief structuurschets, te dekken uit middelen voor het programma Binnenstad;
- II. **kapitaallasten voortkomend uit het voorbereidingskrediet van €30.800,-** te dekken uit de structurele middelen t.b.v. het Uitvoeringsprogramma Binnenstad die zijn toegevoegd in de begroting 2020;
- III. de gemeentebegroting 2020 op programmaniveau overeenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

Op 24 februari 2016 heeft uw raad de Binnenstadvisie 'Bestemming Binnenstad' vastgesteld, de visie op het stadshart waarin de ruimtelijke ambities tot een samenhangend geheel zijn gesmeed. Met dit voorstel stellen wij uw raad voor om een voorbereidingskrediet **ad € 700.000** te verstrekken voor het maken van het Programma van Eisen, inclusief structuurschets voor de herinrichting van de Grote Markt.

Aanleiding en doel

Op 24 februari 2016 heeft uw raad de Binnenstadsvisie 'Bestemming Binnenstad' vastgesteld, de visie op het stadshart waarin de ruimtelijke ambities tot een samenhangend geheel zijn gesmeed. Meer ruimte voor de voetganger en de fietser, meer aangename verblijfsruimte, meer groen, een betere toegankelijkheid, meer ruimte voor eigen initiatief: de visie geeft invulling aan het streven om de binnenstad aantrekkelijk, toegankelijk, veilig en bereikbaar te houden.

Eén van de ambities in deze visie is de aanpak van de Grote Markt. Rondom de Grote Markt zijn er inmiddels al veel veranderingen die afgerond zijn of hun afronding naderen. Het Groninger Forum, het nieuwe stadsplein Nieuwe Markt, een vernieuwde oostwand met horeca en commerciële functies, een grote ondergrondse fietsenstalling nabij het plein en een nieuwe parkeergarage. Zodra de nieuwe Kattenbrug in gebruik kan worden genomen, verdwijnen de bussen van de Grote Markt. Dat maakt letterlijk de weg vrij om het asfalt te verwijderen en de verblijfskwaliteit op de Grote Markt flink te verbeteren. Het is daarom een logisch moment om nu te kijken naar het plein in relatie tot de ambities voor de binnenstad. Het doel van het project is het opnieuw inrichten van de Grote Markt als betekenisvolle plek in het hart van de stad. Daar hoort ook de relatie met de directe omgeving bij, zoals de herontwikkeling/herinrichting van de noordoosthoek van de Grote Markt.

In deze eerste fase gaat het daarbij om de totstandkoming van het Programma van Eisen, inclusief structuurschets, voor de herinrichting. **In het PvE komen diverse thema's aan bod, zoals verblijfskwaliteit, toegankelijkheid en duurzaamheid.** Deze worden vertaald naar onderwerpen als spelen, water, groen en zitten.

Op een later moment kan uw raad een voorstel verwachten voor de realisatie van het ontwerp. Daarna komen we bij u terug met een voorstel voor het concrete inrichtingsplan, naar verwachting in de loop van volgend jaar.

Kader

Het kader bestaat uit de Binnenstadsvisie "Bestemming Binnenstad" (door uw raad vastgesteld op 24 februari 2016) en het bijbehorende raadsvoorstel met nr 5453827. Een ander relevant kader is: Nieuwe stadsruimtes, Leidraad voor de openbare ruimte van de binnenstad van Groningen (augustus 2017), vastgesteld in uw raad van september 2017.

Argumenten en afwegingen

Met dit voorstel stellen wij uw raad voor om krediet te verstrekken voor het maken van het Programma van Eisen (PvE), inclusief structuurschets, die ten grondslag liggen aan het te ontwikkelen ontwerp en inrichtingsplan voor de Grote Markt.

De huidige inrichting en het gebruik van de Grote Markt doen geen recht aan de ambities zoals verwoord in de visie Bestemming Binnenstad. De Grote Markt nodigt als plein onvoldoende uit tot ontmoeting of verblijf, ondanks de centrale ligging en status van de Grote Markt. Door middel van een herinrichting van het openbaar gebied en eventuele aanpassingen van de pleinwanden, in combinatie met flankerende maatregelen in de directe omgeving van de Grote Markt, moet de Grote Markt een verbeterde verblijfskwaliteit krijgen.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Projecten in de binnenstad raken veel belangen. Zeker in het geval van de Grote Markt speelt dit volop. Tijdens Lets Gro van 2019 hebben we, evenals het jaar daarvoor, ruim aandacht gevraagd voor de aanstaande aanpak bij stadigers en bezoekers van het festival. Als huiskamer van de Stad moet de Grote Markt veel verschillende groepen stakeholders iets te bieden hebben, of het nu gaat om bezoekers, inwoners, ondernemers of bijvoorbeeld studenten en omwonenden. Bovendien raakt de herinrichting het functioneren van de binnenstad als totaal, bijvoorbeeld op het gebied van bereikbaarheid en doorstroming van verkeer: fietsers, laden-**losverkeer**, **taxi's** en hulpverleningsdiensten. Maar zeker ook voetgangers, met speciale aandacht voor de toegankelijkheid voor gebruikers van het openbaar vervoer die straks vanuit andere centrumhaltes het plein benaderen.

Tegelijkertijd kan niet alles op het plein. Er zullen dus keuzes moeten worden gemaakt. Wel moet in principe iedereen de gelegenheid hebben gehad om aan te geven wat men belangrijk vindt. Dit wordt meegenomen in de verschillende processtappen.

Vanuit dit oogmerk willen we de participatie gaan opzetten. Vanwege de coronamaatregelen zijn het 'nieuwe normaal' en de 'anderhalve-meter-samenleving' daarbij vooralsnog leidend. Dat wil zeggen dat we binnen de kaders van deze maatregelen de participatie vorm en inhoud geven. Met de invulling van de participatie volgen we deze ontwikkelingen uiteraard. We zijn voornemens om dit jaar onder andere een proeftuin Grote Markt op te zetten, waarbij we veel publieke aandacht (in aangepaste en deels digitale vorm) zullen vragen voor de aanpak van de Grote Markt. Daar hoort uiteraard ook bij dat we met stakeholders in gesprek gaan. In de aanloop daarnaartoe zullen we op de Grote Markt zelf door het plaatsen van objecten, zitelementen en groen aandacht voor de aanstaande aanpak vragen.

Financiële consequenties

Met dit voorstel stellen wij uw raad voor om een voorbereidingskrediet **ad € 700.000** te verstrekken voor het maken van het Programma van Eisen, inclusief structuurschets voor de herinrichting van de Grote Markt. Dit bedrag wordt gedekt uit de structurele middelen t.b.v. het Uitvoeringsprogramma Binnenstad die zijn toegevoegd vanuit het coalitieakkoord.

Ten behoeve van het krediet wordt de begroting als volgt gewijzigd.

Begrotingswijziging Investerings 2020						
Bestemming Binnenstad – Voorbereidingskrediet Programma van Eisen Grote Markt						
Betrokken directie(s)	Stadsontwikkeling					
Titel Raads- / Collegevoorstel	Bestemming Binnenstad – Voorbereidingskrediet Programma van Eisen Grote Markt					
Besluitvorming (orgaan + datum)	Raad					
Incidenteel / Structureel	I					
Looptijd	2020-2021					
Soort wijziging	Investing					
Financiële begrotingswijziging						<i>Bedragen x 1.000 euro</i>
Programma	Deelprogramma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo te activeren
07. Verkeer	07.6 Overig verkeer	SO Ontwikkeling en Uitv	I	700		700
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				700	0	700

Overige consequenties

De herinrichting van de Grote Markt heeft vanwege de centrale ligging en centrale functie in de binnenstad een grote invloedssfeer op de omgeving. Dit betreft in elk geval de toegang tot het plein vanaf de nieuwe en aangepaste haltes aan het Zuiderdiep en de Diepenring. Maar ook de omliggende straten als de Oosterstraat, de Gelkingestraat, de Ebbingestraat, Kreupelstraat, het Kwinkenplein en de Rode Weeshuisstraat kunnen te maken krijgen met effecten van maatregelen op de Grote Markt zelf. Deze zijn afhankelijk van de keuzes die we de komende periode gaan maken. Dit brengen we nader in beeld bij het maken van het PvE.

Voor de herinrichting van de Grote Markt is een budget gereserveerd van 5,2 miljoen euro binnen het programma voor de binnenstadsaanpak. In het zgn. basispakket (=vervangen asfalt door gele steentjes) is gerekend met een bedrag van ca. 2,1 mln. In mei 2018 is voor aanvullende wensen ten opzichte van het basispakket, zoals de meerkosten als gevolg van de Leidraad voor de herinrichting van de Grote Markt gerekend met ca. 3,1 miljoen euro (aanvullend op de 2,1 mln. uit het basispakket). Voor eventuele extra kosten zal aanvullende dekking moeten worden gevonden.

Vervolg

Om het eindresultaat te behalen wordt het project uitgevoerd in meerdere fases. Elke fase wordt afgesloten door besluitvorming in de Raad of andere mijlpaal. Dit jaar, 2020, staat de totstandkoming van het PvE centraal. Dat is een forse opgave, gezien de dynamiek en de centrale plek van het plein in de stad. Daarmee is ook de invloedssfeer van maatregelen op het plein, bijvoorbeeld op het gebied van verkeer, groot. Een gedegen analyse, de dialoog met belanghebbenden en het maken van een structuurschets die gebruikt wordt bij het ontwerpproces zijn daarbij essentieel. Volgend jaar staat dan in het teken van het maken en vaststellen van het feitelijke ontwerp, waarna begin 2022 gestart zou kunnen worden met de werkzaamheden. De planning is om in 2022, uiterlijk 2023, het plein heringericht te hebben met daarbij een duidelijk kader voor het gebruik van de openbare ruimte en invulling van de pleinwanden van de Grote Markt inclusief de consequenties voor aanpalende gebieden die niet tot het directe plangebied behoren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

loco-burgemeester,
Roeland van der Schaaf

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.